

Tolmácsi KISBÍRÓ

Tolmács Község Önkormányzatának lapja

2024. február

Évfordulós köszöntő

Tisztelt Tolmácsiak!

Akárhogyan is számolom, ebben az esztendőben ünnepelhetjük Tolmács község újjászületését. 30 éve, 1994-ben döntött úgy a falu közössége, hogy az önállóság útjára lép. Úgy gondolom, nem igényel külön igazolást, hogy ez jó döntés volt. Függetlenül a "gyámság" alól sokkal dinamikusabban fejlődtünk, és a településre fordítható pénzügyi források az itt élő emberek életminőségét javították. Nem is vitás, Tolmácson ma jó élni, az ittlakók összetartó közösséget alkotnak.

Nem volt ez mindig így. Egy kis településtörténet: 1969-ig volt önálló falunk, majd közös tanács alakult, mi társközségek lettünk. A nevünk megmaradt, de mindenről mások döntöttek. 1989-ben, Rétság várossá nyilvánítása érdekében a nevünket is elvesztettük, Rétsághoz csatolva a város egy külterületként tekintettek ránk mindenféle önállóság nélkül.

A rendszerváltás után országszerte elindultak mozgalmak a "kényszerházas-

ságok" felbontására, és erre jogi lehetőség is nyílt.

Így az akkori helyi lokálpatrióták elhatározták, hogy helyi népszavazásra viszik a dolgot, ami elegendő aláírás összegyűjtése után, május 8-án elsöprő többséggel voksolt Rétságról leválásra, és a több évtized után visszakaphattuk Tolmács nevünket, és önállóságunkat. Ennek voltak bürokratikus intézniezői, de még 1994-ben, decemberben megalakult a helyi önkormányzat. Innentől számíthatjuk hát a község újjászületését, és azt, hogy minden eddigénél nagyobb önállósággal vezethette a helyiek által választott testület a falut, mindig az ittlakók érdekeit szem előtt tartva, a lakosokkal együttműködve.

30 év! Ez már olyan történelmi távlat, amire talán sokan nem is emlékeznek. Sőt az ittlakók jelentős része ez után született, vagy költözött be.

Van tehát ok az emlékezetfrissítésre, a visszatekintésre és az ünneplésre.

**Hajnis Ferenc
polgármester**

Tartalomból

- Polgármesteri tájékoztató
- Rendelet a szabadtéri égetésről
- Perui élménybeszámoló
- Szent Lőrinc Búcsú és Falunap
- Óvodai, iskolai hírek
- Rendezvények az elmúlt időszakból
- Tájékoztatók, felhívások

Emlékeink

Óvodai csoportkép a '60-as évből

Aratás után cséplés cséplőgéppel

1918. május 1.

Emlékképek Tolmács múltjából - Olvasóink gyűjteményéből

Tájékoztató aktuális témákról

Tisztelt Olvasó!

Pár mondatban szeretném Önöket tájékoztatni az Önkormányzatunk helyzetéről.

A képviselő-testület elfogadta a 2024 évi költségvetést. Költségvetésünk továbbra is biztosítja az Önkormányzat, illetve a településünk biztonságos működését. Költségvetésünkhöz képest jelentős önerő fejlesztéseket terveztünk az idei évre, szám szerint 27.940.000 Ft értékben.

Az "ipari parkunkba" egyre több vállalkozás települ, és még várható fejlesztések sora kezdődik, 1-3 éven belül!

A szennyvízberuházásról annyiban tudok beszámolni, hogy a tervezők elkészítették a terveket, és azt benyújtották, vízjogi engedélyre.

Ennek elbírálása várhatóan 2-3 hónap, és ezek után kezdődhet a kivitelezés.

A tervezőkkel, ill. a kivitelezővel beszélve, ez várhatóan az első félévben elkezdődhet. Az ingatlan bekötésekkel kapcsolatban szeretnénk szervezni, egy lakossági fórumot, ahol a tervezők, és a kivitelezők is meghívást kapnak, és tudják Önöket első kézből tájékoz-

tatni. Természetesen akkor, amikor már minden adat a kivitelező, és a várható működtető rendelkezésére áll.

Az idei évben is megpróbálunk minden olyan pályázatot megpályázni, ami a településünk fejlődését elősegíti.

Tolmács 2024.02.15.

Hajnis Ferenc
polgármester

Helyi rendelet

Tolmács Község Önkormányzata

Képviselő-testületének 9/2023. (XII. 7.)

önkormányzati rendelete az avar és kerti hulladék égetésének szabályairól

Tolmács Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 46. § (1) bekezdés c) pontjában, valamint a 48. § (4) bekezdésének b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések A rendelet célja és hatálya

1. § A rendelet célja az avar és növényi hulladék nyílttéri égetésére vonatkozó olyan helyi szabálynak a megállapítása, amely a levegő tisztaságának védelmét biztosítja.
2. § A rendelet területi hatálya Tolmács község belterületére terjed ki.

Értelmező rendelkezések

3. § E rendelet alkalmazásában:
  - a) avar és növényi hulladék: fanyesedék, ág, gally, fű, lomb, tarló és növénytermesztéssel összefüggésben keletkezett hulladék;
  - b) ingatlanulajdonos: az a természetes vagy jogi

személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek/amelynek tulajdonában - vagy ha a birtokos a tulajdonos személyétől eltér, akkor - birtokában, kezelésében vagy használatában lévő ingatlanon települési hulladék keletkezik vagy más módon a birtokába kerül.

II. Fejezet

Avar és növényi hulladék égetésének szabályai

4. § (1) A település belterületén az avar és növényi hulladék kezeléséről elsősorban komposztálással kell gondoskodni.
- (2) Az ingatlanulajdonos a nem komposztált avar és növényi hulladékot elsősorban a hulladékgazdálkodási közszolgáltatónak köteles átadni.
5. § (1) Tolmács község belterületén nyílt téren csak e rendeletben foglalt esetekben és feltételekkel szabad kerti hulladékot égetni.
- (2) A száraz kerti hulladék nyílttéri égetését évente két alkalommal április hónap első pénteki napján, valamint október hónap harmadik pénteki napján délelőtt 11.00 óra és este 18.00 óra közötti időtartamban lehet végezni. Amennyiben a fenti napokon az időjárási körülmények nem teszik lehet-

tővé a kerti hulladék égetését, az alábbi napokon lehetséges az égetés: április hónap második pénteki napján, valamint október hónap negyedik pénteki napján délelőtt 11.00 óra és este 18.00 óra közötti időtartamban.

- (3) Lábon álló növényzet égetése tilos.
- (4) Égetni kizárólag szélcsendes időben, megfelelően kialakított helyen az épülettől és egyéb éghető anyagtól legalább 10 méter távolságra lehet.
6. § (1) Tilos a nyílttéri égetés a hatóság által elrendelt általános tűzgyújtási tilalom idején, illetve a füstköd-riadó alkalmával elrendelt korlátozás időtartama alatt.

- (2) Az avar és kerti hulladék égetése 18. életévét betöltött, cselekvőképes személy által vagy felügyelete mellett, a tűzvédelmi előírások betartásával végezhető úgy, hogy az égetéssel, az égetés hőszigetelésével, az égetés környezeti, vagyoni kár nem okozható és az égetés az emberi egészséget nem veszélyeztetheti, a tüzelőanyag az emberi egészségre ártalmas égéstermék kibocsátó anyagot nem tartalmazhat.

- (3) Az égetendő avar és növényi hulladék nem tartalmazhat semmilyen

más kommunális, ipari eredetű, illetve veszélyes hulladékot.

- (4) A tűz őrzéséről és veszély esetén annak eloltásáról a tűz gyújtója köteles gondoskodni. A tűz helyszínén olyan eszközöket és felszereléseket kell készenlétben tartani, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, illetőleg eloltható.
- (5) Az égetés befejezésével a tüzet el kell oltani és a parázslást, izzást - vízzel, földtakarással, kéziszerszámokkal - meg kell szüntetni.
- (6) A hulladék meggyújtásához nem használható olaj, benzin, vagy más adalék anyag.
7. § Ez a rendelet 2024. január 1-jén lép hatályba.

Részletes indokolás

Az 1-7. §-hoz A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (4) bekezdés b) pontja alapján a képviselő-testület hatásköre a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása.

Az avar és kerti hulladék nyílt téri égetésének lehetőségére vonatkozó folyamatosan jelzett lakossági igény az indoka a rendelet megalkotásának.

Régészeti feltárás a temetőben

Tolmács temetőjében, a Kálvária dombon a középkor folyamán templom állt, amit a hagyomány a Szent János ispotályos lovagrend rendházaként tart számon.

Az egyházi lovagrendek a 11-12. században alakultak meg a Szentföldön, melyek közül a legjelentősebbek a Templomos, a Jeruzsálemi Szent János, a Szent Lázár, a Szent Sír Kanonokrendek voltak, akik külön-külön valamilyen speciális feladatot vállaltak magukra a katonáskodás mellett. A Johanniták, avagy, a Szent János ispotályos lovagrend például a szegények és a betegek ápolását, a zárások gondozását. Első kórházuk 1099 után Jeruzsálemben alakult meg, melyet Keresztelő Szent János oltalmába ajánlottak; innen eredeztethető a nevük is. Regulájukat 1113-ban hagyta jóvá II. Paszkál pápa. Eme első jeruzsálemi ispotályukban nemtől, nemzeti-

ségtől, vallástól függetlenül mindenkit elláttak térítésmentesen.

Magyarországon a 12. század közepén, a II. kereszties hadjárat idején jelentek meg az első Johannita lovagok. A század végére III. Béla királyunk alatt igen fontos, az uralkodóhoz közel álló pozíciót töltöttek be az ország életében, amit mutat az is, hogy a király ígéretet tett kereszties hadjárat vezetésére a Szentföldre. Ugyan ez halála miatt megghiúsult, ám fia, II. András megvalósította apja terveit, és felvették őt (donatus rangban) a Szent János lovagrendbe. Hazatérte után az általa 1222-ben kiadott Aranybulla második példányát e lovagok kapták megőrzésre.

A tatárjárás előtt Nógrád vármegyében a Johanniták három birtokkal rendelkeztek: Szirák, Szomolya és Tolmács. Utóbbi 1239-ben Dénes nádor adományozta az ispotályos rendnek. Nem tudni mikor került rá sor, de

1274-ben már biztosan Berényt (a mai Borsosberény) is bérelték az esztergomi érsektől. Nem rendelkezünk adatokkal arra vonatkozóan, hogy a mongol hadak pusztítását e birtokok és azokon található templomok hogyan vészelték át, azonban a tolmácsi templom 1321-ben leégett, de újjáépítették, majd 1453-ban véglegesen elhagyták a lovagok, ám az épületet a már megalapult község lakói 1789-ig, az épület életveszélyes leromlásáig templomként használták.

A salgótarjáni Dornya Béla Múzeum és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem közös új projektje keretében Tóth Krisztián régész, Dr. Major Balázs (régész, történész, a Szíriai-Magyar Régészeti Misszió alapítója) intézetvezető, Kotán Dávid Márk PhD hallgató, Dohorné Farkas Zsuzsanna a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal régésze, valamint a fent említett egyetem hallgatói a Nógrád vármegyei régész

önkéntesekkel karöltve 2023. november 18-án ellátogattak kis falunkba egy telepbejárás erejéig. Miután Tóth Ferenc plébános úr körbevezetett mindenkit a templomban, megkezdődött a község eredeti templomának és környezetének műszeres leltérfelderítése. A kutatás a temető feljárójára, a Kálvária dombra és közvetlen közelére terjedt ki, majd a mai templomkertben ért véget. 1989-ben már volt a dombon ásatás, így most nem sok lelet került elő, ezek közül kiemelkedik egy középkori pajzs alakú övveret. A nap további része a Börzsönyben, Borsosberény határában folytatódott, ahol sikerült azonosítani a már rommá lett szomolyai templomot és egy, hozzá közel elhelyezkedő épület maradványait.

Görbeország, ahogyan Nógrád vármegyét hívják, megannyi titkot rejt, hiszen itt nem csupán a táj vadregényes, hanem a történelem is.

Balogné Havai Nikolett

Önkormányzati tájékoztató

Képviselő-testületi döntésekkel kapcsolatban, ülések napirendje, illetve a jegyzőkönyvei elérhetőek az érdeklődők számára Tolmács Község Önkormányzata honlapján! www.tolmács.hu

Internet hozzáférést biztosítunk a Községi Házban, a ház dolgozói segítségére lesz azoknak az érdeklődőknek is, akik nem rendelkeznek otthon internettel!

Tisztelt kút tulajdonosok!

Az Országgyűlés döntésének értelmében módosult a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény, mely változás szerint a **2024. január 01. előtt létesített háztartási és öntözési-állattartási hasznosítá-**

sú célú talajvízkutak (50 métert meg nem haladó talpmélységű kutak) **utólagos engedélyeztetésére nincs szükség, jogszerűnek minősülnek, nem kell azokat még bejelenteni sem!**

Peruban jártunk

Tisztelt Olvasók!

Tolmács Önkormányzata mindig is nyitott volt más térségekkel testvértelepülési kapcsolatok építésére.

2023. augusztusában a falunapon vendégül láttuk a perui Jamalca település polgármesterét Sadith Oblitas Yopant és kollégáját Ronald Yopan Linarest, az ünnepi misén testvértelepülési barátság szerződés megkötésére is sor került.

Most sokan kérdezik - talán joggal is - miért pont Jamalca és Peru, hol találta meg egymást a két település vezetője, mire is jó nekünk mindez?

Egy baráti beszélgetés alkalmával az Európai Unió és Peru között létrejött szabad kereskedelmi megállapodás került szóba. Tolmács nyitott helyet adni az ipari parkjában különféle feldolgozó üzemek számára. Érdeke, hogy sikeresen piacra vihető termékek gyártása valósuljon meg itt. Szempont, hogy közvetlen üzletipartner kapcsolat alakuljon ki a beszállító és gyártó között. Ezt támogatja a szabad kereskedelmi megállapodás is a vámmentesség biztosításával.

Dr. Rafael Pizzaro Alvis perui születésű magyar orvos bemutatta egymásnak a két település vezetőjét, akik lehetőséget látnak az együtt-

működésre. Első lépésként az önkormányzati szintű kapcsolatteremtés a cél. A későbbiekben testvértelepülési megállapodásukkal további gazdasági szereplők partneri szerződéseit szeretnék támogatni. Segítséget nyújtanak, hogy a partnerek megtalálják egymást.

Perui vendégeinknek látogatásuk alkalmával megmutattunk fővárosunkat, térségünk nevezetességeit. Nógrádi mezőgazdasági vállalkozásokat kerestünk fel, ahol az állattenyésztés és növénytermesztés egymást hatékonyan kiegészítő gazdálkodási folyamatait láthatták.

Vendégeink ittlétük során vízügyi szakemberekkel is találkoztak, aiktól szakmai tapasztalatokat kértek a Jamalca térségében kiépítendő közművek létesítéséhez.

Számukra ezeken a területeken szakmai tapasztalatokat, esetlegesen egy szakember gárdát tudunk adni, amivel az ő térségük problémáin segíteni tudunk, javítva ezzel az ottani térség életszínvonalát.

Amiben pedig Jamalca bővelkedik, az a növénytermesztés, ezen belül is elsősorban a kávé, kakaó, avokádó és déli gyümölcsök. Ezek importálása és hazai feldolgozása a bővülő ipari parkunkban remek üzleti lehetőség.

A polgármester asszony már itt tartózkodásuk alatt invitált hazájába egy látogatásra, melyre polgármester úr ígéretet tett. November végén két fős küldöttségként elutaztunk Peruba, hogy megismerjük testvértelepülésünket, utunkon Pizzaro doktor kísért és tolmácsolt számunkra.

Nézzük meg hol is van Jamalca. (Bevallom én is nagyítóval kerestem a térképen először, gondolom úgy ahogy ők keresték otthon Tolmácsot.) Peru északi részén, Amazonas megyében, az Andok hegység lábánál fekszik a település, a bőséges vízhozamú Utcubamba folyó közelében.

Nagy szeretettel, már ismerősként fogadtak házigazdáink. Összesen 16 órányi repülőút és 5 órányi autót út után érkezünk meg.

Az Andok hatalmas hegyeit látva értettem meg, hogy miért néztek kis mosollyal ránk mikor büszkén mutattak otthon a Börzsöny hegyet. A hegyek tetejét a felhőktől már nem lehet látni sok helyen. Hatalmas mélységek és magasságok, a sziklás hegyek oldalában kanyargó köves utakon különleges off road élményt élünk át.

Sűrű programot szerveztek számunkra, Jamalca kerületéhez tartozó gazdálkodók az ültetvényeiken láttak

vendégül. Láttunk rizsföldeket, avokádó-, papaya-, kakaó ültetvényeket.

Kávé ültetvényeik látogatásakor megmutatták a kézi feldolgozási folyamatot is. Kis őrlő- és pörkölő üzemükben bemutatták a helyi piacra már bevezetett őrölt- és szemeskávé terméküket. Helyi kis gazdaságokban organikus gazdálkodás és mindennemű vegyszertől mentes termelés folyik. A minőség megőrzése érdekében kézi munkaerővel történik a kávészüret. A jó gazda büszkeségével mutatták meg földjeiket, munkájukat.

Peru cukornád termelése jelentős, több formában értékesítik, vidéken még pálinkát is főznek belőle. Állati erővel hajtott prés és helyi "fözde"

működik, ahol a mester vidám dalolással szórakoztatót minket. Cukor szirup főzési technikáit is megcsodáltuk. Vendéglátóink több helyen családjukkal, gyermekeikkel invitáltak otthonukba, folyamatosan kíváncsi tekintetek figyeltek minket. Ízlik -e az étel, tetszik -e a zene? Volt ahol zajos utcai felvonulással ünnepelték jöttünk és a település központjában összegyűlt a falu apraja-nagyja.

Szerény körülmények között élnek vidéken az emberek, az éghajlati adottságok miatt itt nem kell fűtésről gondoskodni. Európai szemmel a közművek hiányosságai, az utak állapota sajnálatos. Az orvosi ellátás vidéken nem feltétlenül elérhető, az oktatás, továbbtanulás lehetősége sem adatik meg mindenkinek. Az ottani egyszerű emberek vendégszeretete, akik mindig mosolyognak és

mindenüket megosztják, mindennél többet jelentett számunkra.

Jamalca településre vasárnap látogattunk el, ahol a misén ünnepélyes keretek között aláírásra került a testvértelepülési megállapodás helyi okmánya. Templomukban különleges volt számunkra ez a mise. Egy a hitünk, az imádságunk, a szertartás menete, és mégis a gitár-zenés vidám örömeinek, a színes falak és díszítés hatására éreztük kultúránk eltéréseit. A főtéri zászlófelvonást követően a hivatalban folytatódott az ünnep. Rengeteg helyi lakos és meghívott vendég, valamint a sajtó képviselői is jelen voltak. Köszöntők és ünnepi műsor keretében Hajnis Ferenc polgármestert Jamalca díszpolgárának fogadták. Váratlanul ért ez a megtiszteltetés, nehéz volt megtalálni a köszönő szavakat.

Szívélyes házigazdánk történelmi és természeti látványosságait is szeretnék volna megmutatni. Gyönyörű vízeséseket, barlangot, inka kor előtti falu régészeti maradványait néztünk meg, felvonóban utazva csodáltuk a hegyek vonulatait. Természetesen a fővárosban, Limában is eltöltöttünk egy napot. A hatalmas város lakossága közel 10 millió fő, mozgalmas város, kaotikus közlekedéssel, színes forgatag vár a piacain és éttermeiben. Magas sziklás partszakasz és a hatalmas hullámokat verő óceán találkozása nagy élmény volt.

Rengeteg barátot szereztünk utunk során. Vidám emberek, akik gyorsan, sokat beszélnek és szeretik a focit. Valahol mindig szól a zene és az autóban mindig nyomják a dudát. Egészségesebben élnek és táplálkoznak mint mi. Dohányzó emberrel alig találkoztunk, kevesebb húst és sokkal több gyümölcsöt és zöldséget fogyasztanak. Sokféle új ízt és ételt kóstoltunk, a helyi étkeket választottuk mindig. Sok gyümölcs, halféle, kukorica és rizs került az asztalra. Minden étel ízlett, de bevalom a hét végén boldogan fedtük fel a sonka felvágottat az üzletben. Mozgalmas hetünket követően, táskánkat gyümölcsökkel megpakolva, rengeteg élménnyel indultunk haza.

Számomra nagyon megtisztelő volt, hogy én is képviselhettem Tolmácsot ezen a látogatáson, ezt a bizalmat ezúton is köszönöm.

A települések vezetői a nagy távolság ellenére a jö-

vőben lehetőséget látnak gazdasági kapcsolatok építésére. Ezen belül is elsősorban a kávé, kakaó és gyümölcsfélék kereskedelmi útjának kiépítésére, ipari-, közműépítési-tapasztalatok megosztására, illetve turisztikai lehetőségek feltérképezésére irányul jelenleg az együttműködés.

Hiszünk benne, hogy a két település vezetőjének baráti együttműködése, utat mutat a gazdasági szereplőknek a kapcsolat építés irányába.

Pénzes Klára

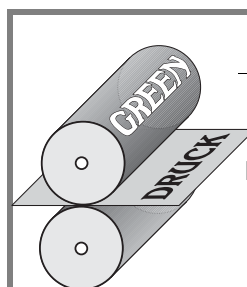
Őrizzük meg az utókornak

Kedves Olvasó!

Amikor a családi fotóalbum lapozgatása közben olyan régi fénykép akad a kezébe, amely Tolmács múltjához is kapcsolódik, kérjük, hogy az utókornak megőrzés céljából hozza be

a Községi Házba. A képet digitalizáljuk és visszaadjuk. Így gazdagíthatjuk közös értekeink táráát. Azokból az emlékekből, amelyek falunkra jellemzőek, és a szereplők hozzájárulnak újságunk címlapjára is válogatunk.

**Falugondnoki szolgálat elérhetősége:
+3630/3390861**

Green Druck Nyomdaipari BT.
Vállaljuk: szórólapok, nyomtatványok, öntapadós címkék, kartondobozok, matricák készítését.
Egy- és többszínnyomás, stancolás, ritzelés.
Gyors, pontos, megbízható, minőségi munkavégzés, korrekt árakon!
Cím: Rétság Tánácsics utca 16.
Telefon: (35)351-155, 0630-960-7683

Iskolai élet

2023. szeptemberében 24 fővel kezdtük meg a 2023/24-es tanévet. Ez a létszám azóta változatlan. Az első osztályosok létszáma: 7, a második osztályé: 8, a harmadik osztályé szintén 7, a negyedik osztályosok pedig ketten vannak. Kis tantestületünk nem változott: kedves Biszku Rita kollégánommal vagyunk jelen nap, mint nap a gyermekek életében.

6 kis elsősünk érkezett az óvodából, akik rendkívül gyorsan és ügyesen beilleszkedtek és felvették a tempót, a már nagyobb, iskolás társaikkal. Kíváncsian várták, hogy betekintést nyerjenek a betűk és a számok világába. Ez a lelkesedés mi, tanítók nagy öröme, és a mai napig megvan bennük.

A tanév megkezdését követően volt is feladatunk bőven, hiszen 2-3 hét beszokás után párhuzamosan készültünk a gyerekekkel az Október 6-i megemlékezés-

re, illetve az Október 7-én megtartott szüreti felvonulásra és jótékonyági bálra, melyre hosszasan és már szüreti lázban égve - versekkel, énekekkel és az elmaradhatatlan tánc produkciókkal készültünk. Gyerkőceink egytől-egyig nagyon ügyesek voltak, büszkék voltunk rájuk, így aztán a nagy izgalmak után kieresztettük a fáradt gőzt és jöhetett az önfeledt tánc és szórakozás.

Ezután jöttek újra a dolgozós hétköznapiak, majd nem sokára készültünk is a következő jeles napunkra, Október 23-ra, melyre a már nagyobb, 3-4. osztályos tanulóink készültek fel ügyesen, szorgalmasan.

Oszi szünet előtt ellátogattunk a nőgrádi Vadasparkba, ahol rengeteg élménnyel gazdagodtunk, nagyon jól éreztük magunkat. Sok minden benne volt ebben a délelőttben: séta, beszélgetés, látványterítés megtekintése, játék, és sok-sok nevetés.

Novemberben sem maradtunk programok nélkül, ebben a hónapban lehetőségünk volt, több másik iskola mellett, az Érsekvadkerti Művelődési Házban megtekinteni egy remek színházi előadást. Ezen a 2., 3. illetve 4. osztályosaink vettek részt. Ezen a délutánon a kis elsősünk sem maradtak program nélkül. Ok a Tolmácsi Községi Házban vettek részt egy mozi délutánon, ahol a Ludas Matyi mesét nézhették meg szörp és pattogatott kukorica kíséretében. Ezúttal is köszönjük a lehetőséget Bogi néninek.

Ezt követte Márton-napja, melyről sokat beszélgettünk, olvastunk az iskolai foglalkozások keretében, és természetesen lámpást is készítettek a gyerkőcök a felvonulásra.

Következő élményünk a Télapó érkezése volt. Nagynagy izgalommal és énekekkel, versekkel vártuk Őt. Azt pedig, hogy valóban ügyes, okos, szorgalmas kis gyerkőcök járnak az iskolánkba,

mi sem bizonyítja jobban, mint, hogy mindenki csokival, édességekkel telerakott csomagot kapott.

Ezt követően nagyon vártuk már a Karácsonyt, és ezzel együtt természetesen a téli szünetet is. Betlehemes műsorral készültünk a gyerekekkel, melyet nagyon szépen előadtak a falu érdeklődői számára. A műsor előtt a kis óvodásokkal együtt, közösen feldíszítettük a falu karácsonyfáját, majd átsétáltunk a templomba, ahol egy remek adventi koncertnek lehettünk fül-és szemtanúi. A nap zárása pedig az adventi vásár volt, ahol az ügyes kis kezek, illetve szülei által készített kis- és nagyobb ajándékokat lehetett megvásárolni. A hangulat itt is kifogástalan volt.

A téli szünet után következett a félévzárás előtti utolsó nagy hajrá. A félévet 7 kitűnő, és 6 jeles bizonyítvánnyal zártuk, de természetesen minden gyermeknek járt a dicséret, hiszen

mindenki sikeresen teljesítette a félét.

Legfrissebb élményünk a farsangi felvonulás és bál

volt, melyet az iskola tornatermében tartottunk meg. Rendkívül színes, változatos és ötletes jelmezekben vo-

nultak fel gyermekeink. Ügyességi és vicces feladatok is helyet kaptak ezen a délutánon, melyek közül talán a fánkeő verseny emelém ki, hiszen nagyon élvezték a gyerkőcök, több körben is megmérettették magukat a bátor és éhes versenyzők. Ezután pedig jöhetett a zene és az önfelelt tánc.

Végül, de nem utolsó sorban a versenyekről is néhány mondat... Októberben,

Nagyorosziiban futóversenyen vett részt 2 tanulónk: Medgyesi Dominik és Végh Mária, akik több iskola tanulóival mérettették meg magukat.

Novemberben pedig a Rétsági Általános Iskolában Szépkiejtési versenyen vett részt Szetei Bendegúz Balázs, aki 3. helyezéssel jött haza. Büszkék vagyunk rájuk (is)!

Zsiga Bianka
tanító

Kisbagoly Óvoda mindennapjai

Az 2023/2024-es tanévben is rendben megkezdődött az óvodai élet, sok-sok játékkal, mosollyal. A nevelési évben több az óvodai élet mindennapjait színesítő programon is részt vettek a gyermekek.

Októberben a falu szüreti felvonulására készültünk, táncal, énekkel. Itt az esti bál nyitásként a gyerekek rövid műsort adtak elő a résztvevőknek.

Novemberben az óvoda gyermekei Székelyné Bogárné Eszter gombaszakértő előadásában játékos módon megismerkedhettek, környezetünkben élők, különböző

gombákkal és azok felhasználási módjával.

Márton napkor, a korábbi évekhez hasonlóan a gyermekek maguk készítették a lámpásokkal indultak útnak a Márton-napi lámpásfesztyárra. Szintén ehhez a jeles naphoz kapcsolódóan a nagycsoportosok a Közösségi ház szervezésében megnézték a Ludas Matyi c. animációs rajzfilmet.

Az őszi napok elteltével, a tél beköszöntével a gyermekek már izgatottan készülődtek a Télapó érkezésére. December elején Habakukk bábszínház látogatott el hozzánk és örvendeztette meg a

gyerekeket a Mikulás eskimóföldön c. bábelőadásával. December 6.-án pedig maga a Mikulás is ellátogatott óvodánkba és ajándékokkal, finomságokkal kedveskedett a gyermekeknek.

A korábbi hagyományoknak megfelelően, december 17-én megrendezésre kerülő adventi vásárra a gyermekeknek és szüleiknek köszönhetően sok-sok kézműves portéka került eladó sorba, a forraltbor, meleg tea és sütemények mellé.

A nevelési év második fele is hasonlóan eseménydúsnak ígérkezik, januárban

a gyermekek a közösségi ház szervezésében a Hangszervándor c. előadásra látogattak el.

Február első hetében a gyermekek jelmezbe bújva, sok-sok játékkal hangszerekkel/ zajkeltőkkel próbálják majd kiúzni a telet. Február 15-én Solymászbemutatón vesznek részt, Kisteleki Gergely előadásában.

Ezúton is szeretnénk köszönetet mondani minden támogatónak, aki segítette a programok szervezését, létrejöttét, lebonyolítását.

Kertészné Csatai Zsófia
óvodapedagógus

Búcsú és Falunap 2023

A hagyományainkhoz híven idén augusztus 13-án, vasárnap került megrendezésre községünk legjelentősebb eseménye a Szent Lőrinc napi Búcsú és Falunap.

Ebben az évben különleges vendégeink is voltak Peruból, Sadith Oblitas Yopán, aki Jamalca település polgármestere és Ronald Yopán Linares az ottani önkormányzat műszaki tanácsadója, valamint Dr. Rafael

Pizzaro, aki a kommunikációt segítette. Az ünnepi szentmise alkalmával került sor Tolmács és Jamalca barátságai szerződésének aláírására.

A délutáni műsor sorozatot a gyermekek szórakoztatására a Görömbő Kompánia nyitotta, majd Szeredy Krisztina és partnere magyar nótákkal és operett részletekkel bővölte el a közönséget. Közben a Folt Zenekar kíséretében színpadra lépett

a rétsági Zúgófa néptánc együttes, akik a később tánc házzal is szórakoztatták a résztvevőket.

A finom babgulyás mellé a Folt Zenekar muzsikált. A vacsora után pajzán meséket hallgathatunk Szeleczi Mónika előadásában, ami már inkább felnőtteknek okozott humoros perceket.

Este egy fergeteges utcabál vette kezdetét, ahol a Dynamite Dudes biztosította a hangulatot.

Egész délután fakörhinta, népi játékok, kürtőskalács, fagy, vattacukor, kézműves vásár, arcfestés várta a rendezvényre látogatókat.

Ezúton is köszönjük a támogatást:

HÍDABC, Conoil benzinkút, Gémosz Kft, Gránit-ex kft, Vanconversion Kft, Hayer Richárd, Nógrádi Vegyipari Zrt, Mbtex Hungary Zrt, Tolmács Község Önkormányzata, Tolmács Kultúrájáért és Sportjáért Alapítvány

Kulturális kalandok a Tolmácsi Közösségi Házban

Hangszervándor repítette zeneszárnyán a tolmácsi gyerekeket a világ körül

A tolmácsi közösségi ház is csatlakozott a Térségi Kulturális Programhoz, így a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Nemzeti Művelődési Intézet jóvoltából 2024. nyitányaként fantasztikus interaktív zenei előadáson vehettünk részt.

Ebben röpké egy órában Fejér Simon Pál zenész, dalszerző zenei előadásán keresztül elkalauzolt minket a világ négy égtájára. Népme-

séjén által betekintést nyerhetünk a különböző népek muzsikájának hangszeres világába. Egy előadáson belül csodálkozhatunk rá élőben - a teljesség igénye nélkül - milyen színes és sokféle Földünk zenei kultúrája. Rengeteg érdekes szokatlan és sokak számára nem ismert hangszert hallhatunk megszólalni egy kézről. Találkozhatunk itt afrikai nyelvdobbal, török szazzal, ír bodhrannal, de hallhatunk mongol torok éneket, lófejes hegedűt, vagy sakktablából

készült cigarbox blues gitárt.

A mesét és a sokféle dalt mindannyian szájtátva hallgattuk, még a legkisebbek is, akik alig várták, hogy kezükbe foghassák és megszólaltathassák ezeket a csodahangszereket. Biztos vagyok benne, hogy ez az élmény olyan mély nyomott hagyott bennük is, hogy ezentúl nyitottabb füllel és szível fordulnak majd más népek kultúrája és a zene felé is.

A farsangot Dorottya koronázta meg idén Tolmácson

Az ideai hagyományos farsangi időszak lezárásaként Csokonai vígeposztát mutatta be nálunk a Csavar Színház. Gál Tamás Jászai Mari-díjas művész előadásában 17. századi eredeti zsidó és magyar zenei motívumok elevenedtek meg verbunkok felhasználásával, humorral, fiatalsággal és jókedvű játékosággal telítve.

Különleges élmény volt éppen így farsang idején át-

élni a karneváli hangulatot, a jelmezes felvonulást.

A rövidre nyúlt farsang ellen tiltakozó vénlányok – élükön Dorottyával –, majd a hozzájuk társuló felháborodott asszonysereglet (főként idős dámák) férfiak elleni ádáz harcát meséli el a szerző pikáns humorral.

A karneváli forgatag, álarcok, álorcák mögé bújtatott szívek vágya a szerelemre. A fergeteges humorú történet - természetesen Is-

teni beavatkozással - végül jóra fordul, mindenki megszépül és párt talál magának.

Minden néző nevében bátran állíthatom, hogy rendkívül szórakoztató (sírva nevetős) műsort és egy nagyszerű előadó művészt láthattunk ezen az estén.

Az előadás a Déryné Program hozzájárulásával valósulhatott meg közösségi házunkban.

Programajánló

2024. március 14.

Megemlékezés az 1848-as szabadságharcról

A víz világnapján (március 22.)

KönyvtárMozi:

Vízipók - csodapók mozifilm

A költészet napján (április 11.)

KönyvtárMozi:

Pál utcai fiúk

2024. május 4.:

Családi nap,

kirándulás és főzőverseny és a Papírfonók kiállítása

2024. május 25.:

Gyereknep,

jótekonysági sütívásár és ugrálóvárak a Kastély parkban

A Községi Ház további programjairól folyamatosan tájékoztat az intézmény Facebook oldala:

www.facebook.com/groups/23605303310711

Segítőnek hívunk

Az ideai falunapra önkéntes rendezőket keresünk (elsősorban férfiak jelentkezését várjuk) a kozi@tolmacs.hu címre vagy a +3635/550-151

Az ideai évben is diákok jelentkezését várjuk közösségi szolgálatra a kozi@tolmacs.hu címre.

Felhívás

Tolmács Kultúrájáért és Sportjáért Közalapítványunk egész évben támogatja kulturális rendezvényeinket, gyermekeinket, sportolóinkat. Tegyük mi is munkájukért!

Alapítványunk munkáját Ön is tudja segíteni! Ha kicsi összeggel is, de hozzá tud járulni, hogy támogassa raj-

tuk keresztül akár programjainkat, akár gyermekeinket, sportolóinkat, ezt csekk befizetésével vagy akár utalással is megteheti!

Csekket a Községi Házban és az Önkormányzatnál is kérhet! Utalni a 11741031-20024279 számú számlaszámra tud! Köszönjük!

Tolmácsi KISBÍRÓ

Tolmács Községi Önkormányzat lapja.

Megjelenik negyedévenként. A lap ingyenes.

Kiadja Tolmács Község Önkormányzata, 2657 Tolmács, Sport u. 1. Telefon: 35/550-157.

E-mail: hivatal@tolmacs.hu Szerkeszti a szerkesztő bizottság. Felelős kiadó: Hajnis Ferenc polgármester. Kiadványterv és tipográfia Girasek Károly munkája. Nyomdai munkák: Green-Druck nyomdaipari Bt, Rétság. Felelős vezető: Pál György